

Dr. Simion Costea

Rezumatul în limba română al tezei de abilitare

CONTRIBUȚII ȘTIINȚIFICE SEMNIFICATIVE

După susținerea tezei de doctorat (2003), activitatea mea de cercetare științifică a vizat teme de istoria integrării europene și a relațiilor internaționale contemporane. **Contribuția mea științifică însumează 3 cărți de specialitate ca autor¹, 3 cărți de specialitate coordonate de mine², peste 50 de studii științifice publicate în reviste de specialitate recunoscute sau în volume de specialitate din țară sau din străinătate.**

În publicarea lucrărilor mele, am urmărit atât **criteriul relevanței internaționale și naționale, cât și vizibilitatea internațională**. Studiile mele sunt publicate în volume sau reviste științifice de specialitate, universitare sau ale Academiei Române, cu recunoaștere CNCSIS sau indexate în baze de date internaționale recunoscute, în română, engleză sau franceză, inclusiv în Franța, Germania și Canada. Unele sunt articole ISI Thomson Reuters (în reviste ISI sau în volume ISI proceedings). Toate **cărțile** mele se află în biblioteci academice înregistrate în cataloage **Worldcat – KVK**.

¹ 1. Costea, Simion, *România și Proiectul Briand de Uniune Europeană, /„Romania and the Briand Project of European Union”*, Tîrgu-Mureș, Petru Maior University Publishing House, 2004, 400 pages. ISBN 973-80-84-94-6. For this book the author received the „Nicolae Bălcescu” Award of the Romanian Academy on December 19, 2006.

2. Costea, Simion, *Ideea europeană și interesele statelor/ European Issue and State Interests*, Cluj-Napoca, Napoca Star Publishing House, 2005, 280 pages. ISBN 973-647-254-X. Book published in the Jean Monnet Project—European Module.

3 Costea, Simion, (et Michel Labori), *Le Management des Politiques de l’Union Europeenne/ The Management of EU Policies*, Paris, Prodifmultimedia, 2011, 300 pages. ISBN 978-2-7497-0096-0

² 1. Costea, Simion (coordonator), *“For a Stronger and Wider European Union”*, Cluj-Napoca, Napoca Star Publishing House, 2005, 220 pages. ISBN 973-647-288. Book published in the Jean Monnet Project –European Module.

2. Costea, Simion (coordinator with Maria Costea), *Integrarea României în UE: provocări și perspective/ Romania’s Accession to the EU: Challenges and Perspectives*, Iași, European Institute, 2007, 300 pages. Acreditata B.PN-II-Acred-Ed-2011-0067

3. COSTEA, Simion coordinator, *Culture, Elites and European Integration, Volume IV – International Relations and European Union Interdisciplinary Studies* (Preface de dr. Nicolae Paun), Paris, Editions Prodifmultimedia (FRANCE), 2011, 300 pages, ISBN 978-2-7497-0112-7. EAN 9782749701127.

După susținerea tezei de doctorat (2003) am publicat cartea de autor ***România și Proiectul Briand de Uniune Europeană***, (2004)³. Cartea a fost recenzată pozitiv de acad. Florin Constantiniu și a obținut Premiul Academiei Române pentru domeniul Istorie în 2006. Este **prima lucrare monografică pe această temă**, care este de o însemnătate tot mai evidentă. Demersul nostru realizează o contribuție documentară și interpretativă la reconstituirea istorică a politicii României față de Planul Briand și la receptarea sa în societatea românească interbelică. Cartea tratează perioada cronologică cuprinsă între septembrie 1929 (data lansării Planului Briand) și septembrie 1932 (data desființării Comisiei de Studiu pentru Uniunea Europeană, marcând eșecul proiectului francez). Reliefăm reacția diplomației românești la planul francez, dar și strategia de politică externă a României vizând construirea Uniunii Europene în etape. Analizăm impactul Proiectului de Uniune Europeană în dezbaterile de idei din societatea românească interbelică. Subliniem însemnătatea asumării opțiunii paneuropeniste în 1930 pentru locul și rolul românilor în istoria ideii de Europă unită. Este deci o lucrare de relații internaționale, tratând o problemă de politică externă a României și o teză de istoria ideii de Europă unită.

Elaboratul nostru se întemeiază în principal pe documente din **Arhiva Ministerului Afacerilor Externe**, fondurile Geneva, Convenții, România, Dosare Speciale, documente din **Arhivele Naționale Istorice Centrale**, fondurile Casa Regală, Președinția Consiliului de Miniștri, Ministerul Propagandei Naționale, Microfilme Franța, din Arhiva Quai d'Orsay. Nu omitem nici volumele de documente diplomatice publicate (britanice, franceze, germane, italiene), memoriile și jurnalele. Menționăm Arhiva Dimitrie Gusti de la Biblioteca Academiei Române și fondul Saint-Georges de la Biblioteca Națională a României. Periodicele politice și culturale românești interbelice reprezintă surse de o importanță aparte. Concepția istoriei relațiilor internaționale (avansată de Federico Chabod, Pierre Renouvin și J.B. Duroselle) ne impune să nu ne limităm doar la aspectele diplomatice, ci **să studiem și „forțele profunde“** (opinia publică și grupurile de presiune). Am cercetat dezbaterile Planului Briand atât la nivelul guvernului și Parlamentului, cât și al partidelor politice, al elitei politice și culturale a țării, al presei literare și al manualelor școlare, al presei de mare tiraj. Capitolul 3 al cărții insistă asupra receptării Proiectului Briand în societatea românească și a dezbaterii de idei pe care a generat-o pe tema Uniunii Europene. Pentru aceasta utilizăm publicațiile vremii și manuscrise din „Arhiva Dimitrie Gusti“ de la Biblioteca Academiei Române. Lucrarea acordă o atenție deosebită poziției favorabile a PNL, cel mai de seamă

³ Costea, Simion, ***România și Proiectul Briand de Uniune Europeană***, Editura Universității Petru Maior, Tîrgu-Mureș, 2004, 400pagini, este cartea publicata pe baza tezei mele de doctorat.

partid de opoziție al momentului, dar cu o vocație guvernamentală dovedită. Întemeindu-ne pe presa vremii și pe documente din Arhiva MAE, analizăm concepțiile lui I.G. Duca, Mircea Djuvara, C. Argetoianu și V.V. Pella, în contextul doctrinei lor neolibérale. Luăm în considerare și orientarea principalului organ de presă al partidului și distingem punctele de convergență și de divergență între poziția liderilor liberali față de Planul Briand și politica guvernului PNȚ. Se remarcă opțiunea PSD pentru o Europă unită, în concordanță cu orientarea Internaționalei Socialiste. Nu neglijăm nici Partidul Poporului, apelând la ziarele sale „Îndreptarea” și „Țara Noastră” și analizând concepția senatorului averescan Octavian Tăslăuanu. Nu puteau lipsi câteva opinii ale extremei drepte românești privind Planul Briand de Uniune Europeană, de menționat fiind cea a lui Nichifor Crainic, mentorul revistei „Gândirea”, doctrinar al ortodoxismului etnicist. Lucrarea reliefează pozițiile adoptate de minoritățile naționale din România față de ideea de Uniune Europeană, analizând concepția exprimată de liderii Partidului Maghiar și de reprezentantul minorității bulgare din România la Congresul Minorităților de la Geneva. Am cercetat presa maghiară, germană și evreiască din România dar și periodicele Bisericii Ortodoxe Române și ale Bisericii Române Unite cu Roma (greco-catolică). Remarcăm rolul Institutului Social Român, utilizând publicațiile vremii și „Arhiva Dimitrie Gusti” de la secția manuscrise a Bibliotecii Academiei Române.

Cartea evidențiază receptarea ideii de Europă unită în prestigioasele reviste cultural-literare ale țării „Convorbiri literare”, „Viața Românească” și „Gândirea” și modul în care mentorii lor și respectivele grupări din jurul lor au înțeles să-și asume sau nu promovarea acestei idei politice. O însemnătate aparte are presa cotidiană de mare tiraj, capabilă să aducă Planul Briand la cunoștința unor mase mari de cititori, să imprime ideea de Europă unită în straturi largi ale societății.

În cea de-a doua carte de autor, *Ideea europeană si interesele statelor*⁴ (2005), întreprindem o **lărgire evidentă a ariei tematice și cronologice**, realizând o cercetare științifică în domeniul **istoriei universale** moderne și contemporane. Noul nostru demers își propune o contribuție științifică la cunoașterea istoriei multiseculare a istoriei ideii de Europa și a reflectării sale în manualele de istorie din România interbelică. De asemenea, analizăm în 2005 pentru prima dată în istoriografia românească, modul în care idealul Uniunii Europene, concretizat în Proiectul Briand de UE, s-a confruntat cu interesele naționale specifice promovate de Marile Puteri (Germania, Marea Britanie, Italia, URSS), dar și de țările Europei Centrale (Ungaria, Iugoslavia, Cehoslovacia, Polonia, România). România este tratată sintetic din

⁴ Costea, Simion, *Ideea europeană si interesele statelor*, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2005, 280pagini.

perspectiva largă a istoriei universale, punctând însă cu obiectivitate contribuția sa reală în demersurile proeuropene ale vremii. Este o carte de istoria relațiilor internaționale și de istoria ideii de Europa, în epoca modernă și contemporană. Cartea s-a bucurat de apreciere (inclusiv recenzii pozitive).⁵

Cartea "*Le Management des Politiques de l'Union Européenne*"⁶ (2011), scrisă de mine în colaborare cu venerabilul profesor Michel Labori, Chevalier de la Legion d'honneur, am publicat-o la **PARIS** în 2011 și se găsește în numeroase biblioteci academice Worldcat -KVK. Cartea propune noi analize și interpretări privind principalele politici și programe interne și externe ale UE: politicile privind competiția, agricultura și dezvoltarea rurală, dezvoltarea regională, energia și schimbările climatice etc. Politicile externe ale UE sunt văzute atât dintr-o perspectivă academică occidentală (a profesorului Labori), marcată de preocuparea pentru vecinătatea mediteraneeană, diplomația climatică, politica regională, cât și din perspectiva academică românească (Simion Costea), marcată de interesul pentru extinderea UE și Parteneriatul Estic al UE, de geopolitica spațiilor vecine ex-sovietic și ex-iugoslav și de preocuparea pentru comunitățile românești din jurul României, în contextul politicilor europene.

Tot după susținerea tezei de doctorat (2003), volumul colectiv "*For a Stronger and Wider European Union*" (2005)⁷ a fost publicat de mine în calitate de coordonator unic, reunind studii elaborate de 14 autori. Cartea este realizată în cadrul Jean Monnet Project, și este difuzată inclusiv în cercurile specialiștilor occidentali și în bibliotecile Worldcat-KVK. Volumul reunește studii valoroase, elaborate de specialiști din țară și din Bruxelles, profesori de prestigiu sau doctoranzi străluciți. În rândul autorilor regăsim istorici, juriști, politologi, literați, care analizează din perspective diferite și cu metode specifice, moderne, o tematică de instituții și politici europene de perpetuă actualitate și complexitate. Cartea răspunde unei reale necesități științifice, oferind o perspectivă interdisciplinară asupra unor teme de mare interes în studiile europene occidentale: proiectul de

⁵ Costea, Simion, *Ideea europeană și interesele statelor*, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2005, 280pagini, Artur-Lóránd Lakatos, Review to this book, in Studia Universitatis Babes-Bolyai - *Studia Europaea*, no 52/2007, p. 203-205, CEEOL <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=110792>

⁶ Costea, Simion, (et Michel Labori), *Le Management des Politiques de l'Union Européenne/ The Management of EU Policies*, Paris, Prodifmultimedia, 2011, 300 pages. ISBN 978-2-7497-0096-0

⁷ Costea, Simion (coordonator), "*For a Stronger and Wider European Union*", Cluj-Napoca, Napoca Star Publishing House, 2005, 220 pages. ISBN 973-647-288. Book published in the Jean Monnet Project –European Module.

"*For a Stronger and Wider European Union*", Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2005, 220pagini,

Constituție Europeană și nevoia de reformare și consolidare a UE în fața provocărilor extinderii UE spre Răsărit, inclusiv prin aderarea României.

Volumul colectiv ***Integrarea României în UE: provocări și perspective***⁸ l-am publicat la prestigioasa Editura Institutul European Iași, în calitate de coordonator chiar în anul aderării României (2007). În prefață, Dr. Adrian Ivan a notat: "Cartea are, din punctul nostru de vedere, o dublă importanță: pe de o parte, reunește studii ale unor profesioniști consacrați și ale unor autori tineri din domeniile istoriei, științelor economice, politologiei, mass media, preocupați de procesul integrării României în Uniunea Europeană, iar pe de alta parte, se constituie într-o radiografie a societății românești cu câteva luni înainte de momentul aderării. Volumul topește în economia textului său câteva dimensiuni importante ale integrării României în Uniunea Europeană: politică, de securitate, instituțională, economică și socială. Aspectele politice ale integrării României sunt tratate în studii privind extinderea Uniunii Europene spre Europa Centrală și de Est, atitudinile opiniei publice privind integrarea, precum și opiniile românești față de tradiția și viitorul creștin al Europei."

Continuând cercetările și reflecția aprofundată asupra instituțiilor și politicilor UE, am coordonat și publicat la **PARIS**, în 2011, volumul colectiv ***"Culture, Elites and European Integration, Volume IV – International Relations and European Union Interdisciplinary Studies"***.⁹ Cartea, prefată de Prof Dr. Nicolae Păun a fost o realizare de înaltă ținută științifică, dar și un succes managerial ca prodecan științific și manager de proiect Jean Monnet, deoarece pentru realizarea acestui volum am coordonat o echipă valoroasă și o conferință academică, iar cartea a fost publicată la Paris, înregistrată în multe biblioteci academice Worldcat / KVK. Cartea a adus deci vizibilitate autorilor, istorici, juriști, economiști, politologi și a fost receptată pozitiv în mediile academice. Studiile din volum tratează aspecte majore ale politicilor economice și externe ale UE, ale relațiilor internaționale europene și bilaterale din perioada contemporană. Așa cum spunea Nicolae Păun în prefața volumului, suntem încă în căutarea unei baze teoretice și practice ferme pentru "nouă paradigmă" a unei Europe conștiente de "identitatea sa comună"; dar există încă multe de făcut

⁸ Costea, Simion (coordinator with Maria Costea), ***Integrarea României în UE: provocări și perspective/Romania's Accession to the EU: Challenges and Perspectives***, Iași, European Institute, 2007, 300 pages. Acreditata B.PN-II-Acred-Ed-2011-0067

⁹ COSTEA, Simion coordinator, ***Culture, Elites and European Integration, Volume IV – International Relations and European Union Interdisciplinary Studies*** (Preface de dr. Nicolae Paun), Paris, Editions Prodifmultimedia (FRANCE), 2011, 300 pages, ISBN 978-2-7497-0112-7. EAN 9782749701127.

pentru a face față "triumfului naționalismului" care amenință UE. Înțelegând prezentul prin trecut și trecutul prin prezent¹⁰, volumul nostru din 2011 a analizat și prognozat cu îngrijorare și spirit critic ascensiunea naționalismului populist și euroscepticismului în Marea Britanie și în alte state UE. Autorii s-au angajat într-o critică academică împotriva curentelor anti-europene care au dus la Brexit (referendumul din 2016). Acest lucru a fost deosebit de apreciat de către autorul britanic Dr. Colin Swatridge care a publicat o recenzie a volumului nostru. Swatridge a notat că: "În articolul final al volumului, Simion Costea subliniază cât de democratică este UE (Bruxelles-ul) și cât radical se deosebește de fosta URSS (Moscova). Costea desființează piesă cu piesă, diatriba de un deceniu a lui Vladimir Bukovski" (ex-disident anti-sovietic devenit unul dintre ideologii UKIP -partid anti-UE ce și-a dovedit influența în timpul referendumului pentru Brexit din 2016).¹¹

Contribuțiile mele științifice și didactice, materializate în cele 6 cărți publicate (ca autor sau coordonator), peste 50 studii științifice, plus cursurile de istorie tipărite constituie, evident, temeiul recunoașterii prestigiului meu profesional la nivel european și național. În privința **recunoașterii realizărilor proprii de către specialiști**, subliniez faptul că o serie de istorici valoroși și-au exprimat în scris aprecierea față de lucrările mele științifice, prin citări, recenzii, prefețe și postfețe la cărțile mele și referate pentru publicarea cărților mele în edituri recunoscute: Florin Constantiniu, Vasile Vesa, Ioan Ciupercă, Nicolae Păun, Vasile Pușcaș, Marcel Știrban, Cornel Sigmirean, Vasile Dobrescu, Viorica Moisuc, Adrian Ivan, Ioan Chiorean, Grigore Ploșteanu. Lucrările mele au fost apreciate și de alți specialiști valoroși, precum Nicolae Bocșan, Ladislau Gyemant, Ovidiu Pecican, Pompiliu Teodor, Camil Mureșanu, Pavel Teodor, Toader Nicoară, Sorin Mitu, Ion Alexandrescu, Ion Bulei, Valentin Ciorbea, Neagu Djuvara, Cornelia Bodea, Valeriu Florin Dobrinescu, Dan Berindei, Anatol Petrencu, Elena Șîșcanu, Constantin Ungureanu, precum și de profesorii occidentali: Keith Hitchins, Dennis Deletant, Erol Kulahci, Steven Totosy de Repente, Hedi Sădii, Amelia Hadfield, Michel Labori.

ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Activitatea mea didactică în Universitatea "Petru Maior", începută în 1997, însumează 2 decenii de muncă susținută în calitate de asistent universitar asociat, de lector universitar titular și de conferențiar univ. titular. După acordarea

¹⁰ Fernand Braudel

¹¹ COSTEA, Simion coordonator, *Culture, Elites and European Integration, Volume IV – International Relations and European Union Interdisciplinary Studies* (Preface de dr. Nicolae Paun), Paris, Editions Prodifmultimedia (FRANCE), 2011, 300 pages, ISBN 978-2-7497-0112-7. EAN 9782749701127.

titlului de lector universitar titular (2003) și după susținerea tezei de doctorat (2003), am predat cursuri și seminarii de Istoria contemporană universală (sau Istoria universală a secolului XX), Istoria relațiilor internaționale în sec. XX-XXI, Istoria integrării europene, Istoria ideii de Europa, Construcția europeană, Politici UE, Instituții UE, Istoriografia studiului relațiilor internaționale, Geopolitica și securitate. Postul meu de conferențiar (din 2006) cuprinde disciplinele: Introducere în Istoria contemporană universală, Integrare europeană, Construcția europeană, Istoria relațiilor internaționale în sec. XX-XXI etc. **Aceste cursuri predate se înscriu în sfera specializării mele științifice**, ilustrate de lucrările publicate de mine în domeniul istoriei integrării europene și relațiilor internaționale în sec. XX-XXI. După susținerea tezei de doctorat, am tipărit pentru uzul studenților o serie de cursuri și îndrumare didactice.¹²

De asemenea, faptul că sunt absolvent al Liceului Pedagogic (învățători - 1991) poate argumenta o reală pregătire psiho-pedagogică și metodică, dar și pasiunea mea pentru activitatea didactică.

CAPACITATEA DE A COORDONA ECHIPE DE CERCETARE

„Capacitatea de a coordona echipe de cercetare, de a organiza și gestiona activități didactice, de explicare și facilitare a învățării și cercetării” mi-am dezvoltat-o prin angajamentul meu sistematic

- **în managementul de proiecte europene Jean Monnet** (proiecte de cercetare științifică și predare),

- **în managementul instituțional ca prodecan (2009-2012) și**

- membru în Consiliul Facultății sau Senatului Universității (2005-2013), membru în Consiliul Științific al Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gh. Șincai” din Târgu-Mureș al Academiei Române (în 2001-2003)

- **în organizarea de conferințe științifice,**

- **în coordonarea a 3 cărți**

¹² CURSURI ȘI ÎNDRUMARE DIDACTICE tiparite/ **University courses printed, for my teaching activity:**

1. Costea, Simion, *Istoria integrării europene și Instituții ale EU* –course/ *History of European Integration and EU Institutions*, „Petru Maior” University Tîrgu-Mureș, 2007, 250 pages. Course/Text-Book/syllabus printed in the Jean Monnet Project—European Module and then updated during the years.

2. Costea, Simion, *Istoria ideii de Europa și Introducere în studii europene*- course / *History of European Issue and European Integration Studies*, „Petru Maior” University Tîrgu-Mureș, 2007, 200 pages. Course/Text-Book/syllabus printed in the Jean Monnet Project—European Module and then updated during the years.

3. Costea, Simion, *Prelegeri de Istoria relațiilor internaționale în secolul XX și Istorie universală contemporană*- course/ *History of International Relations and World History in 20-th Century*, „Petru Maior” University Tîrgu-Mureș, 2007, 200 pages; printed and then updated during the years.

- în coordonarea a numeroase lucrări de licență și disertații de masterat (după 2003)
- în participarea în numeroase comisii de doctorat.

Am 20 de ani de **experiență academică/universitară¹³**, cu **recunoaștere internațională și națională: “Jean Monnet Professor” de istoria integrării europene, instituții și politici UE, laureat al Premiului Academiei Române** pentru opera de istoric al integrării europene, sunt autor și coordonator de cărți în domeniu, expert ARACIS pentru controlul de calitate în universități. De-a lungul anilor am ținut prelegeri și conferințe personale ca invitat în cadrul programelor/conferințelor organizate de **Oxford University**, Free University of Brussels (VUB), Université Catholique de Louvain (UCL), College of Europe Bruges, Université de Versailles (Saint-Quentin-en Yveline), Miskolc University, etc.

Am fost invitat de Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca (Facultatea de Istorie și Filosofie și Facultatea de Studii Europene) și de Universitatea Ovidius din Constanța să fiu **referent științific (membru) în comisii de susținere a numeroase teze de doctorat** pe teme de istorie contemporană, UE (istoria UE, politici UE și probleme instituționale ale UE) și relații internaționale în sec. XX-XXI. Am participat în astfel de comisii de doctorat în compania deosebit de onorantă a Profesorilor Vasile Pușcaș, Nicolae Păun, Ladislau Gyemant, Gheorghe Iordan Bărbulescu, Ovidiu Pecican, Vasile Vesa, Adrian Ivan, Marius Bucur, Csucsulya Istvan, Viorica Moisuc etc. Multi dintre autorii tezelor de doctorat respective au cariere remarcabile în universități, instituții de cercetare sau instituții internaționale, în Bruxelles sau în diplomatie. Aceasta a fost și este o activitate importantă de pregătire și **pentru coordonarea unor viitoare teze de doctorat în cadrul Scolii Doctorale.**

Coordonarea celor 3 volume¹⁴ menționate mai sus (în 2005, 2007 și 2011) reprezintă realizări de reală ținută științifică, dar demonstrează și capacitatea de a

¹³ Cercetător Științific (istorie contemporană) la Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gh. Șincai” din Târgu-Mureș al Academiei Române (în 1996-2003) și asistent universitar asociat (1997-2003), apoi lector universitar titular la Universitatea Petru Maior din Târgu-Mureș (2003-2006), conferențiar titular (din 2006).

¹⁴ Costea, Simion (coordonator), *“For a Stronger and Wider European Union”*, Cluj-Napoca, Napoca Star Publishing House, 2005, 220 pages. ISBN 973-647-288. Book published in the Jean Monnet Project –European Module.

Costea, Simion (coordinator with Maria Costea), *Integrarea României în UE: provocări și perspective/ Romania’s Accession to the EU: Challenges and Perspectives*, Iași, European Institute, 2007, 300 pages. Acreditată B.PN-II-Acred-Ed-2011-0067

coordona echipe de cercetare, de a organiza și gestiona activități de explicare și facilitare a cercetării și învățării. Pentru realizarea acestor volume am organizat conferințe academice și am coordonat echipe valoroase de autori, cercetători și profesori/conferențieri/lectori/asistenți/doctoranzi de diferite specializări: istorici, politologi, juriști, economiști, specialiști în relații internaționale și studii europene, din România, Franța, Belgia etc. Unii autori erau specialiști consacrați și de prestigiu, alții –doctoranzi străluciți, din diferite centre universitare, din România și din Occident. Volumele au fost publicate la Paris, sau la edituri românești recunoscute de CNCSIS (în acea perioadă), au fost înregistrate în multe biblioteci academice Worldcat / KVK și receptate pozitiv în mediile academice românești și europene. Volumele au intrat în bibliografiile unor universități de prestigiu din țară și din UE. Activitatea mea de coordonare a 3 cărți¹⁵ a dovedit capacitatea de a coordona echipe de cercetare și de a lucra cu oamenii, de o manieră orientată spre obținerea de rezultate științifice clare.

Am experiență practică de management instituțional ca **prodecan științific (2009-2012), de management de proiecte europene finanțate (ex. Jean Monnet Project), de muncă în echipe de cercetare/predare**. De asemenea, am experiența practică a activității de consilier pe probleme de afaceri externe (part-time) în **Parlamentul European (2007-2010), expert extern al Comisiei Europene (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (în 2011) și de expert pe probleme de Extinderea UE și Politica europeană de vecinătate în Comisia Europeană (din 2012), păstrându-mi calitatea de titular al UPM și vechimea.**

După susținerea tezei de doctorat (2003), am participat activ ca manager sau membru în echipele de cercetare ale unor proiecte științifice și didactice finanțate, obținute prin competiție și finalizate cu succes prin conferințe științifice și volume colective.¹⁶

COSTEA, Simion coordinator, *Culture, Elites and European Integration, Volume IV – International Relations and European Union Interdisciplinary Studies* (Preface de dr. Nicolae Paun), Paris, Editions Prodifmultimedia (FRANCE), 2011, 300 pages, ISBN 978-2-7497-0112-7. EAN

¹⁵ Costea, Maria and Costea Simion (coordinators), *Integrarea României în UE: provocări și perspective/ Romania's Accession to the EU: Challenges and Perspectives*, Iași, European Institute, 2007, 300 pages.

Editura clasificată CNCSIS - B la Istorie (PN-II-Acred-Ed-2011-0067 -http://www.cncs-nrc.ro/wp-content/uploads/2013/01/ist.ed_.01.2013.pdf <http://www.cnatdcu.ro/metodologie/abilitare>)

Cartea e inclusă în cel puțin 10 biblioteci publice, universitare sau ale unor foruri academice de profil, inclusiv 17 biblioteci KVK - Worldcat http://www.worldcat.org/title/integrarea-romaniei-in-uniunea-europeana-provocari-si-perspective/oclc/236486586&referer=brief_results ¹⁷

¹⁶ Prestigiu profesional și **coordonarea de PROIECTE DE CERCETARE PE BAZĂ DE GRANT OBȚINUTE PRIN COMPETIȚIE**

În urma unor concursuri foarte riguroase la Bruxelles, am obținut 2 granturi/proiecte Jean Monnet (2003-2006 și 2010-2013), ca **director al JEAN MONNET PROJECT** (European Module), în Universitatea de stat “Petru Maior” Târgu-Mureș. Comisia Europeană supranațională de la Bruxelles (UE) mi-a acordat titlul onorific de “**Jean Monnet Professor**”, care implementează Jean Monnet Project și predă cursuri Jean Monnet de integrare europeană, acreditat de UE, evaluat de UE, finanțat de UE, atestând inclusiv predarea integrării europene la standardele UE, precum și activitatea de cercetare în domeniu. În România am fost printre primii „profesori Jean Monnet” în compania onorantă a unor specialiști de marcă. În cadrul procesului de evaluare a implementării proiectului, Comisia Europeană de la Bruxelles, mi-a apreciat la superlativ contribuția științifică și didactică: ”your teaching activities are being carried out in the accordance with the criteria of the Jean Monnet Action. Your contribution to the dissemination of knowledge on European issues IS GREATLY APPRECIATED”.

Mai mult, am fost și **membru în JEAN MONNET CENTRE OF EXCELLENCE**, grant coordonat de prof. univ. dr. Nicolae Păun la Facultatea de Studii Europene, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca. Proiectul a fost evaluat și aprobat de Comisia Europeană, tot în cadrul unei competiții, în august 2005 și a fost complet implementat în universitățile noastre (2005-2008). Sunt membru în prestigioasa organizație profesională internațională « **European Community Studies Association** » („**ECSA-World**”), care reunește profesorii Jean Monnet. Am fost invitat și am participat la numeroase conferințe internaționale, începând cu “*7th ECSA World Conference, Jean Monnet Action, The European Union and Emerging World Orders*”, BRUXELLES, 30Nov-1December2004, organizată de Comisia Europeană și desfășurată chiar în sediul acesteia, cu participarea unor personalități precum Jose Barroso, Boutros Ghali etc.

La nivel național, am fost **membru în echipa grantului CNCSIS** cod 1785, cu titlul “Actualitatea mesajului fondatorilor construcției europene în proiectarea viitorului Europei unite”, coordonat de prof univ. dr. Nicolae Păun¹⁷, la Facultatea de Studii Europene, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca. Sunt **membru în echipa “Centrului de Cercetare Științifică a Istoriei Elitelor Românești”**, recunoscut de CNCSIS, instituit în cadrul Universității „Petru Maior” Târgu-Mureș, în februarie 2005, al cărui director este prof univ. Dr Cornel Sigmirean (înainte a fost

¹⁷ **Membru în echipa grantului CNCSIS** cod 1785, cu titlul “Actualitatea mesajului fondatorilor construcției europene în proiectarea viitorului Europei unite”, coordonat de prof univ. dr. Nicolae Păun. Am adevărata de la prof dr. N Paun.

http://uefiscdi.gov.ro/UserFiles/File/Competitii%20derulate/Rez_2003_A_finantate_noi.pdf

prof univ. dr. Grigore Ploșteanu). Am elaborat efectiv proiectul și documentația înaintată către CNCSIS și am fost persoana de contact a Centrului. Este un proiect aprobat de o comisie CNCSIS prezidată de rectorul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, istoricul prof. univ. dr. N. Bocșan și de istoricul prof univ. dr. Iacob Mârza.

Sunt **membru în Comitetul de redacție al revistei științifice** de specialitate **“*Studia Universitatis Petru Maior*”**. *Historia*, ISSN. 1542-8433 (începând cu nr.4 din 2004). Revista este recunoscută de CNCSIS și indexată în baze de date internaționale recunoscute (EBSCO, CEEOL, DOAJ etc).

Împreună cu colegii mei din Catedra de Istorie, **am contribuit la înființarea și dezvoltarea programelor de studii: Istorie-Engleza, apoi Istorie-RISE, apoi RISE; a Masteratului “Elitele și Proiectele de Construcție Europeană”** (azi Elitele, Cultura și Construcția Europeană) și a Masteratului “Managementul Relațiilor Internaționale și Afacerilor Europene” (azi Istorie mondială, sisteme și relații internaționale).

Ca manager al Jean Monnet Project, am fost **organizator și moderator de simpozioane și conferințe**¹⁸ cronologic începând cu: *Simpozionul național “România și Integrarea Europeană”* (cu prof dr. N. Păun, 1 iunie 2004), *Simpozionul Politica Regională și de finanțare a UE* (cu prof dr. Michel Albori - iunie 2005), Conferința *Negocierile României cu UE privind Politica Regională și coordonarea instrumentelor structurale* (cu prof Vasile Pușcaș - 13 ianuarie 2006), etc. toate desfășurate în Aula Magna a Universității Petru Maior. Ca prodecan științific am lucrat în comitetul de organizare a conferințelor internaționale IETM – Integrarea europeană între tradiție și modernitate, în 2009-2012.

La indicatorul **Amenajări de biblioteci și cabinete didactice – cercetare**, subliniez că am creat Biblioteca Jean Monnet cu peste 1400 (una mie patru sute) de volume de specialitate, în cadrul Universității Petru Maior, instituită din bugetul Jean Monnet Project (finanțat de UE și Universitate). În procesul de formare profesională a studenților, ca îndrumător științific, am condus numeroase lucrări de licență și disertații de masterat.

¹⁸ cf.indicatorului IC8 al CNCSIS, punctul 9 în acei ani

Plan de dezvoltare a carierei profesionale și Direcții majore de cercetare (pentru mine și doctoranzii mei) în cadrul Școlii Doctorale: Contribuții la istoria UE: instituții și politici UE, Extinderea UE, Politica Europeană de vecinătate, Strategia Globală de politică externă și de securitate a UE în primele decenii ale secolului XXI

Proiectul meu de abilitare vizează continuarea la un nivel superior, în cadrul Școlii doctorale, a cercetărilor de istoria integrării europene și a relațiilor internaționale, în special pe subiecte privind Strategia Globală de Politică Externă și de Securitate a UE (EU Global Strategy), Politica Europeană de Vecinătate (ENP) și Politica de Extindere a UE (EU Enlargement), instituții și politici europene. Doctoranzii vor putea opta și pentru teze privind alte politici sau acțiuni ale Uniunii Europene (interne și externe).

Scopul principal al cercetărilor mele și ale doctoranzilor mei va fi realizarea unor noi contribuții științifice documentare și interpretative pe tematicile menționate. Valorificarea de noi documente, plus explorarea unor noi perioade istorice în politica externă a UE, dar și noi abordări metodologice și interpretative din perspectiva negocierii și relațiilor internaționale, reprezintă inovații pe care acest proiect le propune.

Ne propunem să aducem contribuții privind istoria UE: instituții și politici, extinderea UE, Politica Europeană de vecinătate, politica externă și de securitate a UE în primele decenii ale secolului XXI. **O direcție majoră de cercetare (pentru mine și doctoranzii mei) va fi implementarea ENP Review, pornind de la ideea că UE trebuie să promoveze o politică externă mai realistă după revizuirea PEV (ENP Review din 2015)**¹⁹. UE a adoptat Comunicarea comună din 18 noiembrie 2015 privind reexaminarea și revizuirea Politicii Europene de Vecinătate (European Neighbourhood Policy Review), care trebuie implementată în 2016-2017 și în anii ce urmează.²⁰ De ce era nevoie de revizuirea Politicii Europene de Vecinătate (PEV = ENP)? Pentru că situația din vecinătatea UE s-a agravat în ultimii ani. În anumite zone există fie conflicte grave și instabilitate

¹⁹ **Nota:** Responsabilitatea pentru informațiile și opiniile prezentate în această lucrare revine în întregime autorului – Simion Costea. Conținutul lucrărilor mele nu reflectă opinia oficială a niciunei instituții pentru care lucrează sau cu care colaborează autorul – Simion Costea. Acest lucru este valabil pentru toate lucrările publicate de mine. **Disclaimer:** The responsibility for the information and views set out in this publication lies entirely with the author - Simion Costea. The content of this work/thesis does not reflect the official opinion of any institution he works for or he collaborate with. This is true for all my publications and thesis.

²⁰ *Joint Communication ... Review of the European Neighbourhood Policy*, Brussels, 18 November 2015, in http://eeas.europa.eu/enp/documents/2015/151118_joint-communication_review-of-the-enp_en.pdf

(Siria, Libia, Palestina, părți din Ucraina), fie regimuri autoritare care încalcă drepturile omului. Criza migrației are un impact negativ major asupra UE.²¹ Terorismul a luat proporții în UE și în vecinătate. UE vrea să își adapteze politica de o manieră realistă pentru a ajuta țările vecine să își rezolve/limiteze problemele.

Vom evalua reușitele și nereușitele Politicii europene de vecinătate (ENP).²² Unii autori spun că ENP a eșuat și trebuie desființată, dar o serie de alți autori, plus toate statele membre UE, Parlamentul European, țările vecine, societatea civilă²³ s-au exprimat în timpul consultării publice din 2015 în favoarea menținerii ENP ca și cadru al relațiilor speciale dintre UE și vecinii săi. Dar trebuie spus că UE nu are puteri magice ca să rezolve toate problemele lumii. Nici un actor internațional nu a reușit până acum să le rezolve. Când evaluăm ENP, trebuie să fim realiști. Statele ENP (PEV) nu sunt parte a procesului de extindere a UE, nu sunt membre UE sau NATO. În cadrul PEV, UE promovează obiective generoase și foarte favorabile țărilor vecine, le poate ajuta cu mijloacele sale *soft power* limitate, dar nu poate controla factorii interni și externi care au generat crizele din aceste țări vecine. Țările vecine se află geografic în apropierea UE, dar în niciun caz nu se afla sub autoritatea UE. Țările vecine sunt state suverane aflate în situații complexe, sub impactul unor factori economico-sociali, politici, cultural-religioși și geopolitici. Unele sunt grav afectate de sărăcie, corupție, șomaj, instabilitate, conflicte, terorism. Unele țări vecine au suferit agresiuni externe, cu mijloace *hard power*.

²¹ Carnegie, “The Roots of Europe’s Refugee Crisis” Q&A, [Stefan Lehne](#), [Marwan Muasher](#), [Marc Pierini](#), [Jan Techau](#), [Pierre Vimont](#), [Maha Yahya](#), in *Carnegie*, October 1, 2015. [Eszter Zalan](#), “Europe’s populists link terrorism with refugees”, in *EU Observer*, 17 November 2015, <https://euobserver.com/migration/131142>; Ivanov, Sergei, “Among the refugees to Europe from the Middle East may be potential suicide bombers, said the head of the Head of the Russian Presidential Administration Sergei Ivanov”, Moscow, in *TASS* (in Russian) , October 19, 2015.

²² Liviu Iancu, “*Europunkt*”: Fostul director general pentru extindere din Comisia Europeană, Sir Martin Leigh, spunea că prin această revizuire „se acceptă că PEV a eșuat în obiectivul ei de a construi un inel de state bine guvernate în jurul Uniunii Europene. Majoritatea statelor vizate de PEV sunt mai instabile astăzi decât în urmă cu un deceniu.” (Leigh: “The review effectively acknowledges that the ENP has failed in its goal of building a ring of well governed states around the EU. Most countries covered by the ENP are more unstable today than they were a decade ago. Violence and instability have, tragically, spilled over into the EU itself, the very risk the ENP was intended to avert.”) A se vedea *UE nu are puteri magice ca să rezolve toate problemele lumii*, in “*Europunkt* “, 2015 <http://europunkt.ro/2015/12/07/ue-nu-are-puteri-magice-ca-sa-rezolve-toate-problemele-lumii-interviu-despre-politica-europeana-de-vecinatate-cu-simion-costea-comisia-europeana> .

²³ *Joint SWD, Towards a new ENP*, 18 November 2015, http://eeas.europa.eu/enp/documents/2015/151118_staff-working-document_en.pdf Prin societate civila UE intelege toti actorii non-guvernamentali din societate, nu doar NGO-urile.

UE își ajută vecinii cum poate, cu mijloacele sale *soft power*, folosind dialogul politic, finanțarea de proiecte, acordarea accesului pe piața UE pentru unele mărfuri, facilitarea regimului de vize etc. Datorită PEV cetățenii din Republica Moldova se bucură de libera circulație fără vize în UE din 2014 încoace, iar din 2017 cetățenii Georgiei și Ucrainei. Datorită PEV s-au semnat AA/DCFTAs [Association Agreements/Deep and Comprehensive Free Trade Areas = acorduri de asociere și liber schimb aprofundate și cuprinzătoare] cu Republica Moldova, Georgia și Ucraina, iar Marocul și Tunisia discută acorduri asemănătoare. AA/DCFTAs sunt acorduri de liber schimb deosebit de ambițioase, care permit mărfurilor din țările vecine să intre pe piața UE și care susțin procesul de transformare democratică a acestor țări. În cadrul PEV, UE alocă țărilor vecine peste 15,4 miliarde de euro pentru proiecte de dezvoltare și de reformă ce trebuie realizate în perioada 2014-2020. În perioada 2007-2013, UE le-a alocat peste 13 miliarde euro pentru proiecte.

Vom analiza (eu și doctoranzii mei) modul în care se implementează principalele recomandări ale Comisiei Europene din cadrul PEV/ ENP revizuite. În opinia mea, Comunicarea din 18 noiembrie 2015 propune o abordare mai realistă a politicii de vecinătate, fără a renunța la promovarea valorilor democratice. Comisia Europeană propune ca principii: abordarea diferențiată (de la țară la țară, în funcție de realitățile și opțiunile fiecărei țări vecine în parte), flexibilizarea instrumentelor UE (pentru a răspunde mai rapid și mai eficient la crize), o mai bună comunicare din partea UE a obiectivelor și realizărilor sale în folosul cetățeanului, creșterea rolului statelor membre, dar și a țărilor vecine partenere în deciziile privind PEV, concentrarea resurselor și acțiunilor pe câteva domenii-cheie de interes comun, pentru a obține rezultate. Aceste domenii sunt: buna guvernare (inclusiv democrația, statul de drept, drepturile persoanelor aparținând minorităților), securitatea și stabilizarea vecinătății, dezvoltarea economică și comerțul (vizând și crearea de locuri de muncă pentru tineri), securitatea energetică și acțiunile climatice, proiectele privind conectarea energetică și prin transport, gestionarea mai bună migrației și mobilităților.²⁴

Principală prioritate politică a PEV/ENP este stabilizarea vecinătății. ENP prevede o implicare mai puternică a guvernelor vecine, a societății civile, a partenerilor sociali și a tineretului. Se urmărește, de asemenea, implicarea mai puternică a statelor membre UE în definirea și punerea în aplicare a politicii în țările vizate de politica de vecinătate. Noua PEV va simplifica unele metode de

²⁴ *Joint Communication ... Review of the European Neighbourhood Policy, Brussels, 18 November 2015*, in http://eeas.europa.eu/enp/documents/2015/151118_joint-communication_review-of-the-enp_en.pdf

lucru ale UE, inclusiv prin desființarea tradiționalului pachet anual de rapoarte de țară (pentru fiecare țară din vecinătate). Raportarea va fi mai bine adaptată specificului fiecărei țări partenere. Noua PEV va încerca totodată să implice și “vecinii vecinilor”, alți actori regionali, din afara zonei de vecinătate, pentru a găsi soluții la problemele regionale²⁵; în domeniul energetic este necesară cooperarea mai intensă cu țările Asiei Centrale, cu Rusia și Iranul (când va fi posibil); în combaterea migrației ilegale și traficului de persoane este necesară cooperarea cu statele Africii și Orientului Mijlociu. **Toate acestea pot constitui subiecte ale cercetărilor mele.**

Vom analiza problema valorilor și intereselor europene în PEV. *Societatea civilă și unii specialiști au exprimat temerea ca principiile „diferențierii”, ale „implicării reciproce” (mutual ownership) și “parteneriatului egal” al UE cu țările vecine deschid teoretic posibilitatea oricărui guvern vecin de a reduce la maximum colaborarea cu UE și de a promova orice valori, reguli și standarde le consideră adecvate. “Este posibil ca această combinație dificilă de pragmatism și consensualism, care se dorește să fie introdusă prin revizuire, să derapeze în timp către dezangajare din partea UE și abandonarea promovării valorilor europene?”*²⁶ În realitate, consider că UE și-a propus obiective generoase, dar s-a dovedit că valorile și standardele europene nu au fost adoptate de toți vecinii. Unele guverne vecine resping valorile și standardele UE și nici nu sunt interesate să se apropie prea mult de UE; altele nu sunt capabile să le implementeze din cauza instabilității interne. UE nu poate să le impună cu forța valorile și standardele europene. Însă voi studia modul în care UE va continua să promoveze valorile sale democratice universale în cadrul dialogului politic cu vecinii, relațiilor contractuale și finanțărilor de proiecte. UE trebuie să își promoveze de o manieră pragmatică și eficientă valorile și interesele (inclusiv interesele privind securitatea internă și internațională, energia, migrația, comerțul). În 2016-2017 UE a negociat/va negocia cu fiecare țară vecină pentru a decide prioritățile parteneriatului bilateral, pe baza intereselor identificate, promovând totodată valorile democratice în aceste negocieri.

Vom explora (eu și doctoranzii mei) cooperarea și confruntarea dintre UE și Moscova în special în spațiul vecinătății. Federica Mogherini a declarat: „Nu există nicio politică europeană care să aducă UE în confruntare cu cineva.

²⁵ Joint Communication ... Review of the European Neighbourhood Policy, Brussels, 18 November 2015, in http://eeas.europa.eu/enp/documents/2015/151118_joint-communication_review-of-the-enp_en.pdf

²⁶ See Liviu Iancu, Europunkt, 2015, <http://europunkt.ro/2015/12/07/ue-nu-are-puteri-magice-ca-sa-rezolve-toate-problemele-lumii-interviu-despre-politica-europeana-de-vecinatate-cu-simion-costea-comisia-europeana>

Ideea de bază a Uniunii Europene este construită pe cooperare, internă și externă.”²⁷ Se pune întrebarea: “Este validă această excludere a opțiunii confruntării, atunci când în ambele vecinătăți ale Uniunii Europene există actori care, prin acțiunile lor, încalcă flagrant dreptul internațional și valorile europene?”

²⁸ Considerăm că Mogherini are dreptate să spună că politica UE este construită pe cooperare, nu pe confruntare. Nu UE, ci acei actori care încalcă dreptul internațional sunt cei ce generează conflicte și instabilitate în anumite regiuni. UE a adoptat sancțiuni împotriva acestor actori, tocmai pentru apărarea dreptului internațional, inclusiv apărarea principiului integrității teritoriale a statelor.

Există riscul ca perspectivele diferite ale statelor membre față de unele țări din vecinătate să creeze dificultăți în definirea și punerea în aplicare a PEV, în noile condiții revizuite? Statele membre UE pot avea opțiuni diferite, dar negociază între ele pentru a ajunge la un numitor comun, pe baza valorilor și intereselor comune. Statele membre au un rol crucial în implementarea PEV și a politicii externe a UE.

Vom studia (eu și doctoranzii mei) ce oportunități pentru România apar în ENP Review. *Una dintre direcțiile esențiale ale revizuirii este implicarea mai strânsă a statelor membre în definirea și în punerea în aplicare a politicii în țările vizate de PEV. Se pune întrebarea: Care sunt oportunitățile care decurg de aici pentru România? În cadrul UE, România are ocazia de a-și promova zilnic interesele naționale și a obține inserarea lor în pozițiile comune ale UE. Interesele României se regăsesc în pozițiile comune ale UE de promovare a cooperării la Marea Neagră, de susținere a Republicii Moldova în procesul său de reformă și de asociere cu UE, de respectare a principiului integrității teritoriale și a drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale (inclusiv drepturile românilor din Ucraina). La Bruxelles, apreciez ca România are diplomați foarte buni, europeni adevărați, care promovează aceste obiective cu real profesionalism. Deoarece rolul statelor membre UE va spori, credem că România ar trebui să sporească în mod substanțial resursele financiare și umane alocate pentru promovarea obiectivelor sale în cadrul PEV, așa cum fac și alte state membre UE.*

Cercetând ENP, (eu și doctoranzii mei) ne vom concentra asupra provocărilor și perspectivelor spațiului est-european, care este marcat de moștenirea regimului sovietic în republicile foste sovietice, criza economică, de

²⁷ F. Mogherini, conferința de presă de la lansarea Comunicării comune, 18 Noiembrie 2015.

²⁸ See Liviu Iancu, Europunkt, 2015, <http://europunkt.ro/2015/12/07/ue-nu-are-puteri-magice-ca-sa-rezolve-toate-problemele-lumii-interviu-despre-politica-europeana-de-vecinatate-cu-simion-costea-comisia-europeana>

sărăcie, corupție, influența Moscovei, conflictele înghețate (Transnistria etc.). În același timp, **Ucraina, Georgia, Republica Moldova** (Guvernul Alianței pentru integrare europeană din 2009-2018) și-au asumat obiectivul aderării la UE, și au încheiat fiecare câte un acord cuprinzător de asociere cu UE (AA/DCFTA). Vizitele vicepreședintelui American Joe Biden, președintelui Parlamentului European Jerzy Buzek, obiectivele președinției Consiliului UE (cea polonă în 2011), rapoartele favorabile ale Parlamentului European, toate demonstrează voința politică a Occidentului de a sprijini Republica Moldova, Georgia, Ucraina. Voi studia de pildă modul în care relațiile UE-Ucraina și UE-Moldova se definesc în documentele politice ale UE (inclusiv rapoartele de țară, documentele de strategie, declarațiile oficialilor UE, întâlnirile bilaterale și multilaterale), precum și modul în care se reflectă în presa scrisă moldoveană, rusă, ucraineană și internațională. Sursele publice rusești (oficiale și politologice) și analizele unor institute internaționale **de Security Studies** vor fi valorificate în cercetarea noastră. Toate sursele menționate înfățișează comunicarea politico-mediatică dintre Bruxelles și Kiev Bruxelles și Tbilisi. Vom aborda aceste surse cu bagajul științific și metodologic acumulat deja de-a lungul anilor în cărțile și articolele elaborate pe tematica integrării europene și relațiilor internaționale.

După ce am publicat deja o serie de articole și cărți privind istoria integrării europene și a politicilor de extindere și vecinătate a Uniunii Europene, consider necesar și logic să **dezvolt o direcție majoră de cercetare** (pentru mine și doctoranzii mei) privind **Strategia Globală de Politică Externă și de Securitate a UE (EU Global Strategy), Politica Europeană de Vecinătate (ENP) și Politica de Extindere a UE (EU Enlargement), cu plaja largă de probleme pe care acestea le întâmpină în contextul geopolitic actual**. De asemenea, cercetarea va pune în valoare în plan academic experiența practică acumulată, la Comisia de Afaceri Externe a Parlamentului European, și la Comisia Europeană (DG NEAR) unde am elaborat peste 100 de documente și am avut acces la numeroase informații din interior. Consider că specialiștii din România, țară de graniță a UE, trebuie să acorde prioritate cercetării relațiilor UE cu țările estice, în special a relațiilor UE-Moldova, UE-Ucraina, pentru că **noi românii avem în mod firesc potențial în a cunoaște și înțelege țările estice și balcanice post-comuniste vecine**, cu istoria/moștenirea lor, dificultățile tranziției spre democrație și economia de piață, cu influența Moscovei, cu aspirațiile lor europene. Aici noi românii putem avea un avantaj competitiv, iar revistele occidentale sunt interesate de astfel de subiecte. Dovadă este publicarea articolului meu despre Eastern Partnership în prestigioasa revistă euro-americană European Foreign Affairs în 2011, invitarea mea de către oficialii UE și universități în top 500 ca keynote speaker la conferințe internaționale de Relații Internaționale ale UE sau ca visiting professor (guest

lecturer) sau pentru conferințe personale ca invitat. În mod similar, specialiștii spanioli și portughezi sunt performanți în tematici privind America Latină, iar specialiștii britanici – în tematici privind Commonwealth-ul. O componentă esențială a eforturilor noastre (inclusiv ale doctoranzilor mei) va trebui să fie aprofundarea cercetării acțiunii politico-diplomatice, dar și comunicării **internaționale a Moscovei**, care a avut și are un impact deosebit în relațiile internaționale. Valorificarea de noi documente publicate ne va permite să analizăm noi aspecte ale comunicării și acțiunii marilor puteri din Est și din Vest.

Cu privire la dimensiunea sudică a ENP, principalele subiecte pe care le vom studia (eu și doctoranzii mei) se vor referi la **modul în care UE acționează în managementul migrației și al securității internaționale**. La 26 noiembrie 2015, prim-ministrul olandez liberal Mark Rutte a afirmat că Europa trebuie să-și protejeze propriul "mod de viață" de terorism și că trebuie să determine Turcia să stopeze fluxul de refugiați. "Primul pas este să ne asigurăm că frontierele sunt controlate. **Așa cum știm cu toții din istoria Imperiului Roman, imperiile se prăbușesc în momentul în care frontierele nu sunt bine protejate,**" declara Rutte pe bună dreptate³⁵. Olanda a deținut președinția rotativă a Consiliului UE (1 ianuarie-1 iulie 2016). Primul ministru Belgian Charles Michel a anunțat inițierea unor noi legi în baza cărora "jihadisti care revin din Siria să fie arestați, moscheile neautorizate să fie închise, predicatorii care incită la ură să fie expulzați" iar cumpărarea fără acte de identitate a telefoanelor mobile pre-pay să fie interzisă³².

În contextul evoluțiilor spectaculoase ale mișcărilor Islamiste conservatoare și radicale, pe de o parte, și a celor ale grupurilor radicale de dreapta și de stânga, pe de altă parte, consider că valorile europene, spațiul Schengen și proiectul UE sunt în pericol. Spațiul Schengen este confruntat cu provocări considerabile, chiar existențiale. Consider că abolirea spațiului Schengen nu ar face altceva decât să ignore originea problemei. Dacă UE nu poate proiecta stabilitate dincolo de frontierele sale, va fi condamnată să aducă instabilitate în interiorul său.

Vocile eurosceptice susțin că UE și Schengen sunt de vină, ceea ce nu este adevărat. Emigranții din 2015 au traversat nu numai frontiera externă Schengen a Greciei ci și alte 5 frontiere din afara spațiului Schengen. În același timp, majoritatea teroriștilor au cetățenia și pașapoartele unor state membre UE, astfel încât pot trece în mod legal orice frontieră în situația în care măsurile antiteroriste nu sunt strict aplicate.

Tot vocile eurosceptice susțin că UE este parte a problemei, ceea ce nu este adevărat. UE este parte a soluției, iar statele membre UE trebuie să coopereze în

abordarea crizei migrației/refugiaților în cadrul ENP, în lupta contra terorismului și în dezvoltarea Politicii Externe și de Securitate Comune.

Vom cerceta (eu și doctoranzii mei) modul cum ar trebui UE și statele membre să trateze statele eșuate/fragile și turbulențele economice și politice din Orientul Mijlociu și din Nordul Africii. Consider că statele membre UE ar trebui să distrugă structurile militare Daesh și să discrediteze ideologia Daesh. Capacitățile UE de gestionare a conflictelor și cele post-conflict trebuie desfășurate în regiune în colaborare cu actorii locali (inclusiv triburile din zonă). Actorii locali trebuie implicați în viitoarea construcție statală din Siria, Irak și Libia.

Consider că experta de la Carnegie Judy Dempsey are dreptate când susține că abordarea Uniunii Europene a **gestionării crizelor** este reactivă, prea lentă, incapabilă să fie anticipativă și nu suficient de eficientă. Gestionarea de către UE a crizelor numai prin utilizarea instrumentelor de soft power are limite serioase atâta timp cât nu poate utiliza instrumentele hard power - de forță³⁶. Lipsa instrumentelor de forță poate fi compensată printr-o eficientă colaborare cu NATO și implicarea forței hard a statelor membre UE. Crearea pe termen scurt a unei Armate Europene nu este posibilă, **dar există argumente solide pentru o cooperare UE-NATO și pentru dezvoltarea unei Europe a Securității.**

Consider că UE a evoluat timp de decenii ca o *soft power* care se confruntă acum cu puteri *hard* (ca Daesh și Rusia) în condițiile războiului hibrid; UE nu are încă suficiente mijloace, putere politică, expertiză și experiență pentru a duce cu succes lupta. Consider că UE poate obține rezultate dacă cooperează cu NATO și alți actori, **dacă își dezvoltă capacitățile de gestionare a conflictelor și cele post-conflict**, dacă statele membre dau dovadă de solidaritate. În materie de politică externă, **UE nu există fără solidaritatea statelor sale membre.** Forța UE în politica externă rezidă numai în solidaritatea, prosperitatea, prestigiul, respectul pentru legi și valori de care dispune, în utilizarea inteligentă a comerțului și a acordurilor comerciale, a asistenței pentru dezvoltare și a sancțiunilor economice etc. UE are numai "soft power", așa cum o arată atractivitatea de care se bucură în rândul țărilor angajate în procesul de extindere și în rândurile unor vecini, dar nu în fața tuturor. Consider că șansele UE constau în a trage învățăminte, în a dezvolta expertiză, în a da dovadă de realism și în a pune la punct anumite instrumente *hard power*.

Vom cerceta (eu și doctoranzii mei) aspecte ale comunicării strategice a UE. Consider ca este nevoie de o politică de comunicare a UE eficientă, care să folosească limbajul simplu/accesibil și actorii locali din țările ENP și din statele

membre ale UE. Într-un fel, mesajul euroscepticilor, Daesh și propaganda rusească anti-UE s-au bucurat de audiență în regiunile ENP, și în mari părți ale societăților din interiorul UE. Toate acestea trebuie să constituie o preocupare serioasă care trebuie abordată eficient și adecvat.

Vom cerceta (eu și doctoranzii mei) aspecte ale managementului migrației, care are aspecte interne și externe. Vom porni de la premisa ca criza migrației trebuie abordată cu precădere în țările de origine și în regiunile ENP. UE trebuie să acționeze pentru stabilizarea acelor țări și să **abordeze cauzele profunde ale crizei migrației/refugiaților, și anume conflictele, încălcările drepturilor omului, sărăcia etc.**

Proiectul de cercetare pe care îl propunem reprezintă o noutate în domeniu **și va valorifica noi surse**, noi rapoarte, noi comunicări (policy papers), noi analize ale marilor **think-tanks** ale lumii, ale căror analize s-au bucurat de prea puțină atenție în istoriografia românească. Tema va fi analizată inclusiv din perspectiva istoriei și instituționalismului european, a negocierilor internaționale, și a unor concepte precum **soft power, hard power și smart power, normative power, hybrid war etc, deci o nouă grilă de analiză.** Instrumentarul metodologic propus este specific pentru o cercetare de istorie, cu **inserții interdisciplinare.** Reușita publicațiilor mele anterioare, experiența academică și practică europeană, precum și cunoașterea unor limbi străine constituie garanții pentru reușita proiectului meu și pentru contribuții relevante în cadrul Școlii doctorale. Promovăm o noutate metodologică, bazată pe abordări interdisciplinare, venind dinspre istorie și Relații Internaționale.

Vom avea o orientare clară spre **diseminarea internațională a rezultatelor cercetării noastre**, spre un impact internațional vizibil și spre noi colaborări internaționale. Vom urmări publicarea de minim 1 articol științific sau participarea la minim 1 conferință științifică pe an, depunerea de proiecte naționale și internaționale, **aplicații pentru granturi de cercetare, menite să susțină școala doctorală.** Publicul țintă (cititori ai lucrărilor noastre) va fi format din: specialiști și politicieni occidentali și români, eurodeputați, oficiali UE, studenți, publicul larg. Aș putea să îmi folosesc relațiile din instituțiile UE pentru a trimite articolele mele publicate (și ale doctoranzilor mei) pe adresele de e-mail ale unor oficiali UE, eurodeputați și consilieri.

Activitatea se raportează la cadrul instituțional și la infrastructura Universității, Catedrei de Istorie și Relații Internaționale. Biblioteca UPM, inclusiv

Biblioteca Jean Monnet, care dispune de peste 1400 cărți de specialitate, la revistele de profil la care cele 2 biblioteci sunt abonate.

O mare atenție voi acorda participării la conferințele științifice și publicării de articole.

Activitățile mele vor cuprinde:

- minim 1 articol pe an publicat sau acceptat spre publicare într-o revistă cotată pe plan internațional (BDI) sau volum de specialitate
- minim 1 participare la o conferință națională sau internațională cu lucrări publicabile;
- minim 1 carte (de autor sau coordonată) la 5 ani, publicată la o editură de prestigiu din străinătate sau din România (dintre cele recunoscute)
- predarea cursurilor/ modulelor de formare științifică din cadrul școlii doctorale;
- rapoarte anuale supuse validării consiliului școlii doctorale;
- derularea de mobilități la Bruxelles și în alte centre;
- aplicații pentru proiecte naționale sau internaționale;
- coordonarea de doctoranzi, referate, examene de doctorat, predare de cursuri participări în comisii pentru susținerea de teze de doctorat.

Conferințele științifice internaționale organizate de UPM și Institutul de Cercetări Socio-Umane "Gheorghe Șincai" al Academiei Române și cele 2 reviste științifice (Anuarul Institutului și Studia Universitatis Petru Maior) aflate în baze de date internaționale dar și multe alte conferințe, reviste și volume academice care se vor publica pot asigura mijloace relevante **de diseminare și impact a rezultatelor cercetărilor mele (și ale doctoranzilor mei)**. Numeroase conferințe științifice internaționale și reviste și volume de specialitate, din străinătate, vor fi avute în vedere în scopul asigurării unui impact internațional. Publicarea de articole în reviste din baze de date internaționale și de cărți vizibile în Worldcat vor constitui obiective constante și se vor realiza atât prin calitatea studiilor elaborate, cât și prin cultivarea cu precădere a relațiilor cu universități occidentale (precum mai vechile colaborări cu Université Catholique de Lille, Free University of Bruxelles (VUB), Université Catholique de Louvain) dar și stabilirea unor noi relații în mediul academic. **Finanțarea prin proiecte (inclusiv Jean Monnet, CNCSIS și POSDRU)** ar asigura suportul pentru noi vizite de studiu/documentare și de diseminare în mediile academice din România, Republica Moldova, Bruxelles, Franța, Germania și alte țări UE/OECD. Publicarea pe website-ul universității și în presa locală a unor articole relevante va contribui la

diseminarea/popularizarea rezultatelor noastre științifice în cadrul unor proiecte care ar include astfel de activități.